

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedy Mgr. Aleše Roztočila a soudců JUDr. Jiřího Pally a Mgr. Petry Weissové v právní věci navrhovatelů: **a) P. E., b) M. E., c) J. A.**, všichni zast. JUDr. Danou Musalovou, LL.M., advokátkou, se sídlem náměstí Míru 14, Mladá Boleslav, proti odpůrci: **obec O. v H.**, zast. Mgr. Lukášem Votrubou, advokátem, se sídlem Moskevská 637/6, Liberec, za účasti osob zúčastněných na řízení: I) R. F., zast. Mgr. Janem Zrnovským, advokátem, se sídlem Moskevská 637/6, Liberec, II) G. K., zast. JUDr. Ivanem Kozlem, advokátem, se sídlem U Zahradního města 3168/1, Praha 10, III) Ing. P. Ch., o návrhu navrhovatelů na zrušení části opatření obecné povahy odpůrce č. 1/2004 – územní plán obce O. v H., v řízení o kasační stížnosti navrhovatelů a) až c) proti rozsudku Krajského soudu v Ústí nad Labem - pobočka v Liberci ze dne 3. 8. 2017, č. j. 64 A 2/2017 - 234,

t a k t o :

Rozsudek Krajského soudu v Ústí nad Labem - pobočka v Liberci ze dne 3. 8. 2017, č. j. 64 A 2/2017 - 234, **se zrušuje** a věc **se vrací** tomuto soudu k dalšímu řízení.

O d ů v o d n ě n í :

I. Dosavadní průběh řízení

[1] Odpůrce svým zastupitelstvem schválil dne 6. 10. 2014 usnesením č. 5/32/2014 opatření obecné povahy č. 1/2014 - Územní plán O. v H., které nabylo účinnosti dne 22. 10. 2014.

[2] Navrhovatelé a) až c) se u Krajského soudu v Ústí nad Labem - pobočka v Liberci domáhali zrušení částí územního plánu. Navrhovatelé a) a b) jsou vlastníky pozemku p. č. st. X, jehož součástí je stavba č. p. X, a dále pozemků p. č. X, X, X, X a X v k. ú. O. v H. Navrhovatel c) je vlastníkem pozemku p. č. st. X, jehož součástí je stavba č. p. X, a pozemku p. č. X v k. ú. O. v H. Navrhovatelé a) a b) se domáhali zrušení částí týkající se svých pozemků p. č. st. X, X a X, vše v k. ú. O. v H. Navrhovatel c) se domáhal zrušení částí týkající se svých pozemků p. č. st. X a X v k. ú. O. v H. a dále pozemků p. č. X, X a X v k. ú. O. v H.

[3] Navrhovatelé v řízení před krajským soudem namítali, že dotčené opatření obecné povahy nezákonně vymezilo veřejné prostranství na pozemku p. č. X. Navrhovatelé rozporovali

závěr odpůrce, že se na tomto pozemku nachází účelová pozemní komunikace. Poukazovali na to, že existuje alternativní obecní komunikace na obecních pozemcích p. č. X, X a X, která slouží také jako přístupová komunikace k rodinnému domu č. p. X ve vlastnictví navrhovatele c). Navrhovatelé také namítali, že odpůrce nesprávně a nepřezkoumatelně rozhodl o námitce, v níž navrhovali zařazení plochy pozemků p. č. X, X a X do veřejného prostranství. Komunikace vedoucí přes tyto pozemky je jedinou přístupovou komunikací k domu č. p. X, kde je k trvalému pobytu hlášen navrhovatel c) se svojí rodinou. V územním plánu byly dále pozemky p. č. X a p. č. st. X, na kterých se nachází dům stěžovatele c), zařazeny jako plocha drážní, což je v rozporu s jejich faktickým užíváním k trvalému bydlení. Odpůrce tím podle navrhovatele c) zneužil záměr o uvažované modernizaci železniční tratě.

[4] Krajský soud návrh zamítl. Shledal, že odpůrce funkční využití pozemku p. č. X zásadně nezměnil. Již v předchozím územním plánu schváleném usnesením zastupitelstva obce O. v H. ze dne 13. 12. 2000, č. 6/2000, byla na části pozemku navrhovatelů a) a b) p. č. X v k. ú. O. v H. pozemní komunikace vymezena. Také z podání navrhovatelů vyplývá, že byl jejich pozemek jako pozemní komunikace využíván již před schválením napadeného územního plánu. Napadeným územním plánem tak nemohlo dojít k zásahu do vlastnického práva navrhovatelů k předmětné nemovitosti, jelikož nebylo nikterak změněno její užití ani hodnota. Krajský soud se proto nezabýval otázkou, zda se na pozemku p. č. X nachází účelová komunikace ve smyslu § 7 zákona č. 13/1997 Sb., o pozemních komunikacích.

[5] Krajský soud dále konstatoval, že také v případě pozemků p. č. X, X a X nedošlo k žádnému zhoršení právní sféry navrhovatelů oproti stávajícímu stavu. Jak totiž bylo v řízení zjištěno, uvedené pozemky vymezené v napadeném územním plánu jako plochy zemědělské (K), byly v předchozím územním plánu vymezeny jako louky, pastviny, ostatní zemědělské plochy. Napadeným územním plánem proto nemohlo dojít k zásahu do vlastnického práva navrhovatelů. Navrhovatel c) se svým návrhem fakticky domáhá řešení zajištění optimálního přístupu ke své nemovitosti, což však není úkolem územního plánu.

[6] Důvodnou neshledal krajský soud ani námitku proti změně funkčního využití pozemku navrhovatele c). Zásady územního rozvoje Libereckého kraje vymezují koridor pro optimalizaci železniční trati D27 úsek Liberec - Frýdlant - hranice ČR, přičemž jako úkol pro územní plánování stanovují stabilizovat a řešit územní souvislosti vedení koridoru v územně plánovací dokumentaci dotčených obcí. Obec O. v H. je takovou dotčenou obcí. Krajský soud vzal za prokázané, že zde existuje veřejný zájem na omezení užívání pozemků a že tímto veřejným zájmem je dostatečně odůvodněn jinak nepochybný zásah do vlastnického práva navrhovatele c).

[7] Tento zásah je minimalizován tím, že v napadeném územním plánu je na plochách změn přípustné zachování stávajícího využití území včetně údržby a oprav existujících staveb a zařízení do doby provedení změn jeho využití (viz F.2.3 textové části územního plánu). Krajský soud přihlédl také k tomu, že nebylo prokázáno, že by dům navrhovatele c) na p. č. st. X (bývalý strážní domek) byl rekolaudován pro trvalé bydlení. Z provedených důkazů naopak vyplynulo, že se jedná o rekreační objekt. V tomto směru není podstatné, jak byl domek označen v kupní smlouvě, že v něm má navrhovatel c) a jeho rodina hlášen trvalý pobyt, ani jak je domek veden v katastru nemovitostí.

II. Kasační stížnost a vyjádření odpůrce

[8] Navrhovatelé a) až c) [dále též „stěžovatelé“] napadli rozsudek krajského soudu kasační stížností.

pokračování

[9] Stěžovatelé považují vypořádání svých žalobních námitek za nepřezkoumatelné. Stěžovatelé namítají, že není možné, aby odpůrce v územním plánu svévolně vymezil pozemek p. č. X jako veřejné prostranství. Krajský soud navíc v napadeném rozsudku nezkoumal, zda tento pozemek skutečně v současné době slouží veřejnosti. Veřejné prostranství je širší pojem než pojem komunikace a jeho vymezením došlo k nepřiměřenému zásahu do vlastnického práva stěžovatelů a) a b). Stěžovatelé se neztotožňují se závěrem krajského soudu, že bylo prokázáno, že pozemek č. X slouží uspokojování komunikačních potřeb. Stěžovatelé a) a b) proti užití jejich pozemku k veřejnému užívání jako účelové komunikace dlouhodobě brojí. Touto otázkou se však krajský soud nezabýval.

[10] Krajský soud dále v napadeném rozsudku uvedl, že pozemky p. č. X, X a X byly v územním plánu z roku 2000 vedeny jako louky, pastviny, ostatní zemědělská plocha. V mapě „Dopravní řešení“ však byly vedeny jako místní komunikace. Stěžovatel c) proto nerozumí tomu, proč je v pořádku, pokud je na pozemku p. č. X nově vymezeno veřejné prostranství a u pozemků p. č. X, X a X je nově vymezena zemědělská plocha. V důsledku nového územního plánu v této souvislosti došlo ke zhoršení postavení stěžovatele c), jelikož územní plán z roku 2000 počítal s přístupem k jeho nemovitosti přes pozemky p. č. X, X a X. To ovšem již neplatí. Stěžovatel c) je přesvědčen, že odpůrce byl ke změně motivován tím, že mu odpadne povinnost o dotčenou komunikaci pečovat. Komunikace na pozemcích p. č. X, X a X je také využívána širší veřejností, než komunikace na pozemku p. č. X.

[11] Stěžovatelé nakonec namítají, že krajský soud se v napadeném rozsudku nijak nevypořádal s tím, že dům stěžovatele c) je jeho rodinou využíván k celoročnímu bydlení. Tomu svědčí i zápis v katastru nemovitostí. Odpůrce však při změně funkčního zařazení pozemku stěžovatele c) k těmto okolnostem vůbec nepřihlédl. Odpůrce rovněž porušil práva stěžovatele c) tím, že změnil funkční využití jeho pozemku z vlastní iniciativy.

[12] Odpůrce ve vyjádření ke kasační stížnosti uvedl, že navrhovatelé v kasační stížnosti rozšiřují skutkový stav o nové skutečnosti. Ze spisu krajského soudu je zjevné, že navrhovatelé a) a b) sledují zcela jiné cíle, které se týkají řízení o určení existence veřejně přístupné účelové komunikace na pozemku p. č. X. V případě stěžovatele c) je zjevné z provedeného dokazování, že odpůrce v řízení o námitkách uvedené skutečnosti zohledňoval.

III. Posouzení kasační stížnosti

[13] Nejvyšší správní soud nejprve posoudil zákonné náležitosti kasační stížnosti a konstatoval, že kasační stížnost byla podána včas, osobami oprávněnými, proti rozhodnutí, proti němuž je kasační stížnost ve smyslu § 102 zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního (dále jen „s. ř. s.“) přípustná, a stěžovatelé jsou v souladu s § 105 odst. 2 s. ř. s. zastoupeni advokátem. Poté Nejvyšší správní soud přezkoumal důvodnost kasační stížnosti v souladu s § 109 odst. 3 a 4 s. ř. s., v mezích jejího rozsahu a uplatněných důvodů. Neshledal přitom vady podle § 109 odst. 4 s. ř. s., k nimž by musel přihlédnout z úřední povinnosti.

[14] Kasační stížnost je důvodná.

[15] Krajský soud v napadeném rozsudku dospěl k nesprávnému závěru, že stěžovatelé a) a b) nemohli být na svých právech opatřením obecné povahy zkráceni, jelikož schválené funkční využití pozemku p. č. X odpovídá dosavadnímu faktickému způsobu jeho využívání i dosavadnímu vymezení v územním plánu odpůrce z roku 2000.

[16] Krajskému soudu lze přisvědčit, že v předchozím územním plánu odpůrce z roku 2000, byla na části pozemku stěžovatelů a) a b) p. č. X v k. ú. O. v H. pozemní komunikace vymezena jako „místní komunikace“. To však nezabavuje soud povinnosti k návrhu stěžovatelů přezkoumat zákonnost vymezení části pozemku stěžovatelů a) a b) p. č. X za veřejné prostranství v nyní přezkoumávaném územním plánu.

[17] V rozsudku ze dne 8. 2. 2012, č. j. 6 Ao 7/2011 - 74, Nejvyšší správní soud shledal, že obec nemůže vydáním územního plánu rozhodovat o zařazení komunikace do kategorií pozemních komunikací. Ve vztahu k určení pozemku jako pozemní komunikace je stěžejní zákon o pozemních komunikacích, který rozlišuje v § 2 odst. 2 tyto komunikace - dálnice, silnice, místní komunikace a účelová komunikace. Pro zařazení pozemní komunikace do kategorie dálnice, silnice a místní komunikace je určující § 3 odst. 1 zákona o pozemních komunikacích, podle kterého o tom rozhoduje příslušný silniční správní úřad. K zařazení pozemní komunikace do těchto 3 kategorií je proto nutné konstitutivního individuálního správního aktu příslušného silničního správního úřadu.

[18] Odlišná koncepce určení komunikace za účelovou je zvolena zákonem o pozemních komunikacích v případě účelových komunikací, neboť zákon nestanoví žádnému orgánu veřejné moci pravomoc o této věci konstitutivně rozhodovat. Komunikace se tedy stane účelovou komunikací naplněním znaků podle § 7 zákona o pozemních komunikacích, přičemž je irelevantní, jak byl pozemek v pozemkových knihách, v katastru nemovitostí, popř. v ostatních listinách, označován či evidován (k tomu srov. rozsudek NSS ze dne 30. 9. 2009, č. j. 5 As 27/2009 - 66).

[19] Z uvedeného plyne, že vymezení pozemní komunikace v územním plánu samo o sobě nezakládá ani neosvědčuje existenci zakreslené pozemní komunikace. To platí i v případě místní komunikace vymezené na pozemku p. č. X v územním plánu odpůrce z roku 2000.

[20] Veřejným prostranstvím podle § 34 zákona č. 128/2000 Sb., o obcích, „jsou všechna náměstí, ulice, tržiště, chodníky, veřejná zeleň, parky a další prostory přístupné každému bez omezení, tedy sloužící obecnému užívání, a to bez ohledu na vlastnictví k tomuto prostoru.“

[21] Plochy, které splňují podmínky uvedené v tomto ustanovení, se stávají ze zákona veřejným prostranstvím, aniž by bylo nutné je zvláště vymezovat v územním plánu (srov. rozsudek NSS ze dne 2. 9. 2010, č. j. 1 Ao 3/2010 - 161, nebo náleží Ústavního soudu ze dne 22. 3. 2005, sp. zn. Pl. ÚS 21/02). Vymezení veřejných prostranství dle vyhlášky č. 501/2006 Sb. tak není konstitutivní a je na uvážení obce, zda a které plochy takto v územním plánu vymezí a umožní tak jejich zvýšenou ochranu. Veřejným prostranstvím v tomto smyslu budou i pozemní komunikace, včetně účelových komunikací, není-li omezeno či vyloučeno jejich veřejné užívání podle § 7 odst. 2 zákona o pozemních komunikacích (srov. rozsudek NSS ze dne 26. 11. 2010, č. j. 2 As 49/2010 - 46).

[22] To, že vymezení plochy veřejného prostranství v územním plánu není konstitutivní, však neznamená, že nemůže vlastníka takového pozemku zkrátit na jeho právech. V rozsudku ze dne 24. 3. 2016, č. j. 2 As 295/2015 - 83, zdejší soud shledal, že vymezení určité plochy jako veřejného prostranství představuje omezení vlastnického práva vlastníka dotčeného pozemku. Územní plán totiž představuje nepřímý zásah do vlastnického práva těch, o jejichž nemovitostech pojednává, neboť dotčení vlastníci mohou své vlastnické právo vykonávat pouze v mezích přípustných podle územního plánu. Vymezí-li totiž územní plán určitý pozemek nebo jeho část jako veřejné prostranství, bude na danou plochu i pozemek takto nahlíženo i při následném rozhodování v území. Dochází tak fakticky k omezení možností budoucího využití pozemku.

pokračování

[23] Na tomto místě lze poukázat na závěry konstantní judikatury zdejšího soudu, konkrétně usnesení rozšířeného senátu ze dne 21. 7. 2009, č. j. 1 Ao 1/2009 - 120, podle kterého „*podmínkou zákonnosti územního plánu, kterou soud vždy zkoumá v řízení podle § 101a a násl. s. ř. s., je, že veškerá omezení vlastnických a jiných věcných práv z něho vyplývající mají ústavně legitimní a o zákonné cíle opřené důvody a jsou činěna jen v nezbytně nutné míře a nejšetrnějším ze způsobů vedoucích ještě rozumně k zamýšlenému cíli, nediskriminačním způsobem a s vyloučením libovůle (zásada subsidiarity a minimalizace zásahu). Za předpokladu dodržení zásady subsidiarity a minimalizace zásahu může územním plánem (jeho změnou) dojít k omezením vlastníka nebo jiného nositele věcných práv k pozemkům či stavbám v území regulovaném tímto plánem, nepřesáhnou-li spravedlivou míru; taková omezení nevyžadují soublasu dotyčného vlastníka a tento je povinen strpět je bez náhrady.*“ V bodě 47 téhož usnesení zdejší soud vyložil, že „*územní plán reguluje možné způsoby využití určitého území. V tomto smyslu představuje významný, byť ve své podstatě spíše nepřímý zásah do vlastnického práva těch, jejichž nemovitosti tomuto nástroji právní regulace podléhají, neboť dotyční vlastníci mohou své vlastnické právo vykonávat pouze v mezích přípustných podle územního plánu. Znamená to především, že jsou omezeni v tom, co se svým pozemkem či stavbou do budoucna mohou činit, na přípustné varianty využití jejich nemovitostí, jež vyplývají z územního plánu. V tomto smyslu může územní plán představovat zásadní omezení ústavně zaručeného práva vlastnit majetek (čl. 11 LZPS), jež je jedním ze základních pilířů, na nichž již po staletí stojí západní civilizace a její svobodný rozvoj. Zásahy do vlastnického práva proto musí mít zásadně výjimečnou povahu, musí být prováděny z ústavně legitimních důvodů a jen v nezbytně nutné míře a nejšetrnějším ze způsobů vedoucích ještě rozumně k zamýšlenému cíli, nediskriminačním způsobem a s vyloučením libovůle a být činěny na základě zákona.*“

[24] Vymezení veřejného prostranství na pozemku p. č. X tedy představuje vymezení funkčního využití dotčeného pozemku, které zasahuje do vlastnického práva stěžovatelů a) a b). Omezení plynoucí z vymezeného funkčního využití pozemku stěžovatelů a) a b) v územním plánu trvá bez ohledu na případné budoucí vyřešení otázky existence veřejně přístupné účelové komunikace v řízení o určení právního vztahu podle § 142 zákona č. 500/2004 Sb., správního řádu. Závěr krajského soudu, že navrhovatelé a) a b) nemohli být vymezením veřejného prostranství na pozemku p. č. X dotčeni na svých právech, je tedy nesprávný.

[25] V této souvislosti Nejvyšší správní soud nemůže ztotožnit ani se závěrem krajského soudu, že schválené funkční využití pozemku v napadeném územním plánu odpovídá dosavadnímu faktickému způsobu jejich využití. Je zřejmé, že na pozemku p. č. X se určité cesta nachází. Tato cesta má být podle obsahu soudního a správního spisu využívána osobami zúčastněnými na řízení I) a II). Z podkladů ve spise krajského soudu i námítky č. 8 stěžovatelů a) a b) proti návrhu územního plánu však vyplývá, že stěžovatelé a) a b) dlouhodobě rozporují status této cesty jako účelové komunikace ve smyslu § 7 zákona o pozemních komunikacích a aktivně brojí proti jejímu užívání.

[26] V rozsudku ze dne 23. 5. 2013, č. j. 7 AOs 4/2012 - 31, Nejvyšší správní soud vyslovil závěr, že i v případě, kdy územní plán pouze popisuje realitu dosavadního využití určitého pozemku „*musí být zřejmé, že postup pořizovatele územně plánovací dokumentace není svévolí a že zachování faktického stavu směřuje ke konkrétnímu cíli, kterého nelze dosáhnout jiným, šetrnějším způsobem.*“

[27] Z konstantní judikatury Nejvyššího správního soudu vyplývá, že soudu nepřísluší přezkoumávat, zda by bylo pro určitý pozemek či území vhodnější zvolit ten či onen způsob funkčního využití. Přísluší mu však posoudit, zda pořizovatel územního plánu postupoval zákonem předepsaným způsobem, zda zvolené řešení není v rozporu s požadavky hmotného práva, případně zda nejde o řešení ve vztahu k navrhovateli zjevně nepřiměřené, které představuje reálné porušení jeho vlastnického práva a které nelze odůvodnit ani veřejným zájmem

na využití území v souladu s cíli územního plánování uvedenými v § 18 stavebního zákona (viz např. rozsudek NSS ze dne 30. 10. 2008, č. j. 9 Ao 2/2008 - 62).

[28] Rozšířený senát NSS v rozsudku ze dne 29. 8. 2017, č. j. 2 As 43/2016 - 72, dospěl k závěru, že pokud v řízení o umístění nebo povolení stavby přetrvávají pochybnosti ohledně zajištění přístupu ke stavbě z důvodu pochybností o existenci účelové komunikace, je stavební úřad povinen tuto otázku dále zkoumat jako předběžnou podle § 57 odst. 1 správního řádu, např. umožnit účastníkům zahájit u příslušného správního úřadu řízení o určení právního vztahu podle § 142 správního řádu.

[29] Přiměřeně je třeba tuto úpravu aplikovat také v případě pořizování územního plánu (srov. § 174 odst. 1 správního řádu). Pokud má obec v úmyslu vymezit v územním plánu komunikaci jako (stávající) veřejné prostranství, musí se v případě pochybností, především na základě námitek uplatněných dotčenými osobami, vypořádat s otázkou, zda tato komunikace splňuje veškeré znaky účelové komunikace uvedené v § 7 odst. 1 zákona o pozemních komunikacích. Zákonnost vymezení funkčního využití určitého pozemku v územním plánu jistě nelze odvozovat od jeho faktického (případně protiprávního) využívání. Tato otázka následně může být předmětem přezkumu správního soudu. V posuzovaném případě bylo třeba se s ohledem na výše uvedené zabývat otázkou, zda se v části pozemku p. č. X vymezené jako veřejné prostranství skutečně nachází účelová komunikace ve smyslu § 7 zákona o pozemních komunikacích. O odlišný případ by se jednalo, pokud by veřejné prostranství bylo vymezeno jako návrhová plocha.

[30] Krajský soud se však touto otázkou v posuzovaném případě k námitce stěžovatelů nezabýval. Tato okolnost nezakládá nepřezkoumatelnost napadeného rozsudku pro nedostatek důvodů, jak v kasační stížnosti namítají stěžovatelé, jelikož z něj je zřejmé, že krajský soud tuto otázku nepovažoval pro posouzení věci za relevantní a z jakých důvodů k tomuto závěru dospěl (srov. např. rozsudek NSS ze dne 29. července 2004, č. j. 4 As 5/2003 - 52). Jedná se tedy o nezákonnost spočívající v nesprávném posouzení právní otázky podle § 103 odst. 1 písm. a) s. ř. s.

[31] Ostatní kasační námitky neshledal Nejvyšší správní soud důvodnými.

[32] Nejvyšší správní soud nemohl přisvědčit námitce, že vymezením funkčního využití pozemků p. č. X, X a X v napadeném územním plánu došlo k zásahu do práv stěžovatele c). Stěžovatelé v kasační stížnosti namítali, že územní plán z roku 2000 počítal s dotčenými pozemky jako s místní komunikací, čímž byl zajištěn přístup k nemovitosti stěžovatele c). Nyní jsou však tyto pozemky vymezeny jako zemědělské plochy.

[33] V tomto případě je třeba přisvědčit krajskému soudu, že uvedené pozemky vymezené v napadeném územním plánu jako plochy zemědělské (K), byly v předchozím územním plánu vymezeny jako louky, pastviny, ostatní zemědělské plochy, a nedošlo tedy ke změně, která by změnila účel jejich využití a jakkoliv zasáhla do práv stěžovatele c).

[34] Jak Nejvyšší správní soud konstatoval výše, vyznačení místní komunikace v dříve platném územním plánu nezaložilo ani neosvědčilo její existenci. Nejvyšší správní soud dodává, že i v napadeném územním plánu je komunikace vedoucí přes dotčené pozemky zakreslena. Pokud se v tomto případě jedná o účelovou komunikaci ve smyslu § 7 zákona o pozemních komunikacích (což však není předmětem posouzení v rámci tohoto řízení), formální změna funkčního využití dotčených pozemků v územním plánu na její existenci nemá žádný vliv a nemůže nijak zasáhnout do práv stěžovatele c). S ohledem na to není důvodná ani námitka

pokračování

nepřezkoumatelnosti napadeného rozsudku, kterou stěžovatelé spatřují v nekonzistentní interpretaci zakreslení dotčených komunikací v územně plánovací dokumentaci.

[35] V poslední námitce stěžovatelé brojili proti vymezení pozemků p. č. X a p. č. st. X ve vlastnictví stěžovatele c) v napadeném územním plánu jako plochy drážní. Krajský soud zde dle kasační stížnosti neměl přihlídnout k tomu, že dům na p. č. st. X je stěžovatelem c) a jeho rodinou obydlen celoročně. Porušení svých práv stěžovatel c) rovněž spatřuje v tom, že odpůrce provedl změnu územního plánu v dotčené části z vlastního podnětu.

[36] Krajský soud zde nepovažoval za rozhodné, že stěžovatel c) se svojí rodinou je hlášen v domě č. p. X na p. č. st. X k trvalému pobytu. Podstatné je, že tento drážní domek nebyl kolaudován k trvalému bydlení. Nelze tedy konstatovat, že by se touto okolností nezabýval, pouze ji neshledal rozhodující pro posouzení věci. Rozsudek krajského soudu tedy nelze považovat ani ve vztahu k této námitce za nepřezkoumatelný pro nedostatek důvodů.

[37] I při vypořádání této námítky je třeba vycházet z východisek uvedených v bodě 23 tohoto rozsudku. Změna funkčního využití dotčených pozemků ve vlastnictví stěžovatele c) z ploch bydlení na plochy drážní nepochybně představuje zásah do jeho vlastnického práva. Odpůrce však změnu funkčního využití pozemku stěžovatele c) ve vypořádání jeho námítky č. 13 v rozhodnutí o námitkách podrobně odůvodnil. Změna funkčního využití byla odůvodněna primárně záměrem optimalizace železniční trati Liberec-Frýdlant-Černousy vymezeným v Zásadách územního rozvoje Libereckého kraje z roku 2011. V tomto ohledu tedy odpůrce postupoval v souladu s § 43 odst. 1 a 3 stavebního zákona.

[38] Pozemky p. č. X a p. č. st. X se nachází v bezprostřední blízkosti železniční trati, a jejich zahrnutí do drážních ploch s odkazem na optimalizaci železniční trati je proto logické. Jak také konstatoval krajský soud, zásah do vlastnického práva stěžovatele c) je zmírněn tím, že v napadeném územním plánu je na plochách změn přípustné zachování stávajícího využití území včetně údržby a oprav existujících staveb a zařízení do doby provedení změn jeho využití (viz oddíl F.2.3 textové části územního plánu). Nejedná se tedy o zjevně nepřiměřený zásah do vlastnického práva stěžovatele c), který by nebylo možné odůvodnit veřejným zájmem na změně funkčního využití dotčených pozemků, kterým optimalizace železniční trati nepochybně je.

[39] Na uvedeném nic nemění ani skutečnost, že stěžovatel c) se svojí rodinou dotčený dům na p. č. st. X fakticky celoročně obývá. Změna funkčního využití dotčených pozemků nebrání stěžovateli c), aby pokračoval v užívání svého domu k trvalému bydlení i nadále a prováděl jeho údržbu a opravy. V tomto směru lze však poukázat na vypořádání námítky č. 13 v rozhodnutí o námitkách, kde odpůrce poukázal na nevhodnost této nemovitosti k trvalému bydlení z důvodu blízkosti železniční trati.

[40] Porušení práv stěžovatele c) nelze rovněž spatřovat v tom, že ke změně funkčního využití dotčeného pozemku došlo z vlastní iniciativy odpůrce, jelikož tato pravomoc vyplývá z podstaty územního plánování. V tomto případě byla změna nadto provedena jako implementace záměru obsaženého v Zásadách územního rozvoje Libereckého kraje a nejedná se tedy o projev libovůle, jehož cílem by bylo zkrátit stěžovatele c) na jeho právech.

IV. Závěr a rozhodnutí o nákladech řízení

[41] Nejvyšší správní soud shledal námitky stěžovatelů zčásti důvodnými. Proto rozsudek krajského soudu zrušil a vrátil mu věc k dalšímu řízení, ve kterém se krajský soud bude zabývat otázkou, zda odpůrce vymezil na pozemku č. X veřejné prostranství v souladu se zákonem.

[42] V novém rozhodnutí ve věci krajský soud podle § 110 odst. 3 s. ř. s. rozhodne i o náhradě nákladů řízení o kasační stížnosti.

P o u ě n í : Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 12. prosince 2017

Mgr. Aleš Roztočil
předseda senátu